

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки (реєстр. № 11345), підготовлений до другого читання

На виконання пункту 2 Постанови Верховної Ради України від 17 вересня 2024 р. № 3974-ІХ «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки» Комітет з питань екологічної політики та природокористування на засіданні 19 березня 2025 р. (Протокол № 229) розглянув підготовлений до розгляду у другому читанні проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки (реєстр. № 11345), з урахуванням пропозицій і зауважень суб'єктів права законодавчої ініціативи.

До законопроекту надійшло 197 поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, які наведені у порівняльній таблиці для розгляду законопроекту у другому читанні (додається). Із поданих 197 поправок і пропозицій пропонується: врахувати – 44; врахувати редакційно – 6; врахувати частково - 11; відхилити – 136.

Розглянувши пропозиції Голови Комітету, народного депутата України Бондаренка О.В., відповідно до пункту 4 частини першої статті 118 Регламенту Верховної Ради України членами Комітету запропоновано остаточну редакцію тексту статей законопроекту, а саме:

абзац четвертий підпункту 1 пункту 1 розділу I викласти у редакції:

«44) центр безпеки – спеціалізований об'єкт інфраструктури, в якому обладнуються спеціальні приміщення (пожежне депо з диспетчерським пунктом, пункт базування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги та/або поліцейська станція, тощо) для декількох екстрених служб, які забезпечують безпеку життєдіяльності населення (пожежно-рятувальний підрозділ для

забезпечення місцевої та/або добровільної пожежної охорони, поліцейський офіцер громади, підрозділ екстреної (швидкої) медичної допомоги)»;

абзац перший підпункту 4 пункту 1 розділу I викласти у редакції:

«4) у частині першій статті 16:

у пункті 8 слова «ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» замінити словами «запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, ліквідації їх наслідків»;

доповнити новими пунктами 15³ та 15⁴ такого змісту:»;

в абзаці третьому підпункту 8 пункту 1 розділу I після слів «подальше використання» додати слова «за призначенням»;

в абзаці дванадцятому підпункту 8 пункту 1 розділу I після слів «подальше використання» додати слова «за призначенням»;

абзац п'ятий підпункту 14 пункту 1 розділу I викласти в такій редакції:

«3. Атестації підлягають аварійно-рятувальні служби, рятувальники, а також громадяни України, які приймаються на роботу до аварійно-рятувальної служби.

Періодична атестація аварійно-рятувальних служб та рятувальників проводиться не рідше ніж один раз на п'ять років.»;

абзац восьмий підпункту 19 пункту 1 розділу I викласти в такій редакції:

«п) не проведення в порядку, встановленому законодавством, ідентифікації об'єкта, в якому тимчасово або постійно використовується, переробляється, виготовляється, транспортується, зберігається одна або декілька небезпечних речовин;»;

абзац п'ятий підпункту 20 пункту 1 розділу I викласти в такій редакції:

«13) не проведення в порядку, встановленому законодавством, ідентифікації об'єкта, в якому тимчасово або постійно використовується, переробляється, виготовляється, транспортується, зберігається одна або декілька небезпечних речовин;»;

підпункт 21 пункту 1 розділу I викласти в такій редакції:

«частину одинадцяту статті 79 виключити з статті»;

підпункт 26 пункту 1 розділу I викласти в такій редакції:

«26) у статті 135:

слова «у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації» в усіх числах замінити словами «у випадку виникнення, загрози виникнення надзвичайної ситуації та ліквідації її наслідків» у відповідному числі;

частину першу викласти у такій редакції:

«1. Надання іноземним державам допомоги у випадку виникнення, загрози виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків здійснюється на підставі запиту про таку допомогу від уповноваженого на це органу відповідної

іноземної держави»;

доповнити новою частиною четвертою такого змісту:

«4. У разі надходження від Механізму цивільного захисту Союзу запиту про допомогу у випадку виникнення, загрози виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків право прийняття рішення про направлення підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та спеціальної техніки для надання допомоги надається керівнику центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту»;

абзац третій підпункту 2 пункту 5 розділу I викласти в такій редакції:

«вжиття відповідно до статті 68 Кодексу цивільного захисту України заходів з зупинення роботи об'єкта підвищеної небезпеки або джерела небезпеки»;

абзац четвертий підпункту 3 пункту 5 розділу I викласти в такій редакції:

«Суб'єкт господарювання ідентифікує об'єкти підвищеної небезпеки відповідно до кількості порогових мас небезпечних речовин в порядку, встановленому законодавством»;

пункт 7 розділу I доповнити новим підпунктом такого змісту:

«Статтю 30 Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" після пункту 31 доповнити новим пунктом 32 такого змісту:

«32. Установити, що на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом одного року з дня його припинення чи скасування, правління об'єднання при наявності ініціативи співвласників багатоквартирного будинку має право самостійно (без рішення або погодження загальних зборів об'єднання) приймати рішення про встановлення генеруючих установок приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з сонячної енергії, зокрема сонячних панелей (фотоелектричних модулів) та інших допоміжних компонентів сонячної електростанції.»;

пункт 8 доповнити новим підпунктом 1 в такій редакції:

«4²) захищений простір – приміщення (частина будівлі чи споруди), конструкції якого запроектовані таким чином, щоб забезпечити зменшення впливу побічної (непрямої) дії звичайних засобів ураження, що може виникнути під час воєнних (бойових) дій та/або терористичних актів, на осіб, що перебувають у захищеному просторі»;

підпункт 3 пункту 8 викласти в редакції:

«3) частину десяту статті 31 викласти у такій редакції:

«10. Проектна документація на будівництво обов'язково має містити розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту для:

1) об'єктів будівництва, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, на яких постійно перебуватимуть понад 50 фізичних осіб або періодично перебуватимуть понад 100 фізичних осіб;

2) інших об'єктів будівництва відповідно до переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України.

У випадках, визначених абзацами сьомим – шістнадцятим цієї частини, такий розділ повинен передбачати будівництво захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення.

Проектні рішення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту мають забезпечувати дотримання вимог доступності для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення.

Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту не розробляється в складі проектної документації на будівництво об'єктів, що належать до Переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Будівництво захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення має бути обов'язково передбачено:

1) при новому будівництві:

а) багатоквартирних будинків, гуртожитків та готелів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів зі значними (СС3) та середніми (СС2) наслідками,

б) будівель закладів освіти всіх форм власності, закладів охорони здоров'я всіх форм власності, що надають медичну та реабілітаційну допомогу, закладів соціального захисту, центрів надання адміністративних послуг,

в) вокзалів з пасажиропотоком 1500 і більше осіб на добу, об'єктів метрополітену, аеропортів, морських та річкових портів,

г) громадських будівель, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів зі значними (СС3) та середніми (СС2) наслідками та не зазначені в інших пунктах цього переліку, в яких постійно перебуває понад 150 осіб, або періодично перебуває понад 500 осіб,

г) об'єктів, працівники (персонал) яких підлягають укриттю у сховищах відповідно підпункту а) - в) пункту 1 частини третьої статті 32 Кодексу цивільного захисту України,

д) об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, які віднесені або підлягають віднесенню до відповідної категорії цивільного захисту,

ж) об'єктів критичної інфраструктури, які відповідно до вимог законодавства віднесені до I-IV категорії критичності та на яких передбачено

постійне та/або періодичне перебування персоналу працівників (працюючої зміни);

2) при реконструкції об'єктів, якщо така реконструкція має наслідком зміну функціонального призначення будівлі, споруди, визначені абзацами восьмим – одинадцятим, тринадцятим - п'ятнадцятим цієї частини (крім випадків реконструкції частини об'єкта, що не є відокремленим).

Проектна документація на нове будівництво багатоквартирних житлових будинків, громадських будівель та споруд може передбачати влаштування за ініціативою замовника будівництва в такому об'єкті захищених просторів.

Захищені простори не належать до об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту та призначені для захисту їх власників (користувачів). За рішенням власників (користувачів) до захищених просторів можуть допускатись інші особи.

Захисні властивості захищених просторів визначаються шляхом нормування параметрів прогнозованих небезпечних чинників у будівельних нормах на проектування будівель та споруд, у яких вони плануються розміщуватись, які погоджуються з:

центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту;

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту;

Міністерством оборони України;

Генеральним штабом Збройних Сил України.

Суб'єкти містобудування, які здійснюють проектування об'єктів будівництва, визначених цією частиною, несуть відповідальність відповідно до закону за передачу замовнику проектної документації на будівництво, розробленої з порушенням вимог законодавства, будівельних норм щодо забезпечення захисними спорудами цивільного захисту або спорудами подвійного призначення.

Суб'єкти містобудування несуть відповідальність за проектування та/або будівництва без реалізації потреби у засобах колективного захисту та/або реалізації інших інженерно-технічних заходів цивільного захисту відповідно до закону.»;

підпункт 5 пункту 8 розділу I викласти в такій редакції:

«5) розділ V "Прикінцеві положення" доповнити пунктами 6⁸ і 9¹³ такого змісту:

«6⁸. Встановити, що положення частини десятої статті 31 цього Закону застосовуються до об'єктів, право на виконання будівельних робіт щодо яких отримано після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та

ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки», крім абзаців четвертого, сьомого – шістнадцятого частини десятої статті 31 цього Закону у частині визначення випадків обов'язкового будівництва захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення.

У разі якщо право на виконання будівельних робіт щодо об'єктів будівництва отримано до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки», при прийнятті в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів (будівель, споруд) такі об'єкти (будівлі, споруди) вимагають обов'язкової наявності в складі розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту проектних рішень щодо будівництва захисних споруд цивільного захисту або споруд подвійного призначення виключно у разі, якщо це встановлено вимогами частини десятої статті 31 цього Закону.

9¹³. Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту розробляється в складі проектної документації на будівництво об'єкта із захисту об'єктів критичної інфраструктури, яке виконується під час реалізації експериментального проекту з будівництва, ремонту та інших інженерно-технічних заходів із захисту об'єктів критичної інфраструктури паливно-енергетичного сектору критичної інфраструктури.»;

абзац четвертий пункту 2 розділу II вилучити;

пункт 3 розділу II викласти в такій редакції:

«3. Органам місцевого самоврядування у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити виконання вимог законодавства щодо визначення потреби у захисних спорудах публічного доступу, в тому числі шляхом розроблення відповідної містобудівної документації;»

вжити заходів щодо фінансування створення, будівництва та утримання, захисних споруд публічного доступу на території територіальних громад.».

Також Комітетом запропоновано внести зміни до пункту 1 розділу II законопроекту, замінивши слова "три місяці" словами "шість місяців".

За результатами обговорення Комітет з питань екологічної політики та природокористування ухвалив висновок та прийняв рішення:

1. Інформацію щодо підготовленого до другого читання законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки (реєстр.№ 11345) взяти до відома.

2. Пропозиції народних депутатів України:

врахувати - №№5, 7, 35, 36, 37, 57, 58, 60, 62, 63, 66, 67, 68, 69,70, 71, 84, 86, 92, 108, 116, 117, 118, 119, 126, 129, 131, 138, 142, 147, 148, 154, 155, 158, 159, 160, 166, 167, 175, 181, 185, 186, 190,191;

врахувати редакційно - №№ 59, 125, 133, 151 ,152, 162;

врахувати частково – 12, 39, 56 ,61 ,64, 128, 134, 139, 161, 168, 180;

відхилити - №№ 1-4, 6 ,8-11, 13-34, 38, 40-55 ,65, 72-83, 85,87-91,93-107, 109-115, 120 ,121, 122, 123 ,124, 127, 130, 132, 135, 136, 137,140, 141, 143, 144,145, 146, 149, 150, 153, 156, 157, 163, 164, 165, 169-174, 176, 178, 179, 182, 183, 184, 187, 188, 189, 192, 193, 194, 195, 196, 197.

3. Схвалити порівняльну таблицю для розгляду законопроекту у другому читанні.

4. Підтримати пропозиції народних депутатів - членів Комітету щодо остаточної редакції тексту статей законопроекту, викладені у мотивувальній частині цього висновку.

5. Пропозиції щодо остаточної редакції законопроекту для внесення до порівняльної таблиці, підготовленої до другого читання, подати в редакції Комітету від народного депутата України Бондаренка О.В.

6. Надати Голові Комітету право, при необхідності, вносити техніко-юридичні правки до законопроекту, із зміною нумерації, під час його підготовки до розгляду у другому читанні.

7. За результатами розгляду Комітет з питань екологічної політики та природокористування рекомендує Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, формування фонду захисних споруд цивільного захисту, створення класів та центрів безпеки (реєстр.№ 11345), прийняти у другому читанні та в цілому як Закон.

8. Доповідачем при розгляді законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України від Комітету визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань цивільного захисту населення та територій Мандзія С.В.

Голова Комітету

Олег БОНДАРЕНКО

